

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра іноземних мов і країнознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Німецька мова для міжкультурної комунікації

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність ІЗ «Туризм та рекреація»

Галузь знань І «Транспорт та послуги»

Затверджено на засіданні кафедри
іноземних мов і країнознавства
Протокол № 1 від “28” серпня 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Німецька мова для міжкультурної комунікації
Викладач (-і)	Савчук Надія Іванівна
Контактний телефон викладача	+380505153050
E-mail викладача	nadiya.savchuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Німецька мова для міжкультурної комунікації» спрямована на формування комунікативної компетентності студентів у контексті міжкультурної взаємодії. Курс охоплює розвиток навичок усного та писемного мовлення, аудіювання, читання та перекладу, а також знайомство з культурними особливостями німецькомовних країн.</p> <p>Особлива увага приділяється міжкультурним відмінностям, етикету спілкування, соціолінгвістичним аспектам та стратегіям ефективної комунікації в полікультурному середовищі. Студенти вивчатимуть основні принципи міжкультурної взаємодії, аналізуватимуть реальні комунікативні ситуації та розвиватимуть навички критичного мислення та толерантності в міжкультурному діалозі.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета: Формування комунікативної компетентності студентів у сфері міжкультурної комунікації німецькою мовою, розвиток мовленнєвих навичок, соціокультурної та міжкультурної обізнаності для ефективної взаємодії в полікультурному середовищі.</p> <p>Цілі: <i>Розвиток мовленнєвих компетенцій:</i> Опанування лексико-граматичних конструкцій, необхідних для усного та писемного спілкування. Вдосконалення навичок аудіювання, читання, письма та усного мовлення. <i>Формування міжкультурної компетентності:</i> Ознайомлення з традиціями, нормами, комунікативними особливостями німецькомовних країн. Усвідомлення відмінностей між українською та німецькою культурами з метою уникнення міжкультурних бар'єрів. <i>Розвиток навичок професійного та академічного спілкування:</i> Використання німецької мови в діловій та науковій комунікації. Формування навичок ведення переговорів, презентацій, дискусій. <i>Вдосконалення стратегій міжкультурної взаємодії:</i> Аналіз і вирішення комунікативних ситуацій у міжнародному контексті. Розвиток толерантності, гнучкості та емпатії у міжкультурному діалозі. <i>Застосування сучасних інформаційних технологій у вивченні німецької мови:</i></p>	

Використання онлайн-ресурсів, мультимедійних матеріалів та цифрових платформ для самостійного навчання та комунікації.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму та проектно-грантовому менеджменті як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК11 Здатність спілкуватися іноземною мовою

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії

ЗК13. Здатність планувати та управляти часом

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно

Спеціальні (фахові)

Компетентності (СК)

К15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

К20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

К21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

К22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем

К23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

К24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

К26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу

К27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

К28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

K29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства туристичного бізнесу

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		0	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		30	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	ІЗ «Туризм та рекреація»	2	Вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб

Тема 1. Kulturelle Unterschiede in der Kommunikation	0	2	4
Тема 2. Typische Kommunikationsstile in deutschsprachigen Ländern	0	2	4
Тема 3. Höflichkeit und Etikette im interkulturellen Dialog	0	2	4
Тема 4. Missverständnisse in der interkulturellen Kommunikation	0	2	4
Тема 5. Stereotype und Vorurteile in interkulturellen Begegnungen	0	2	4
Тема 6. Nonverbale Kommunikation: Gestik und Mimik in verschiedenen Kulturen	0	2	4
Тема 7. Sprichwörter und Redewendungen im interkulturellen Kontext	0	2	4
Тема 8. Deutsche Sprache als Brücke zwischen Kulturen	0	2	4
Тема 9. Interkulturelle Kompetenz in der Arbeitswelt	0	2	4

Тема 10. Interkulturelle Unterschiede in Geschäftsverhandlungen	0	2	4
Тема 11. Migration und Mehrsprachigkeit in Deutschland, Österreich und der Schweiz	0	2	4
Тема 12. Medien und interkulturelle Kommunikation	0	2	4
Тема 13. Kulturelle Identität und Globalisierung	0	2	4
Тема 14. Feiertage und Traditionen in deutschsprachigen Ländern	0	2	4
Тема 15. Interkulturelle Konflikte und Lösungsstrategien	0	2	4
ЗАГ.:	0	30	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. (згідно п. 8.3. Види контролю Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника).</p> <p>Загальні 100 балів включають: 40 балів – поточний контроль (практичні заняття) 30 балів – індивідуальне завдання 30 балів – контроль самостійної роботи</p>
--	---

	<p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та виконання практичних завдань. Оцінки, отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p>Сума балів за роботу на практичних заняттях за семестр складає 40 балів.</p>
Індивідуальне завдання	<p>Виконати індивідуальне завдання, спрямоване на формування та вдосконалення усних і письмових навичок німецької мови, необхідних для ефективної міжкультурної комунікації, зокрема здатності правильно виражати думки, розуміти культурні особливості німецькомовного середовища та застосовувати відповідні комунікативні стратегії у різних соціальних і професійних ситуаціях.</p>
Практичні заняття	<p>На практичних заняттях шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань забезпечується закріплення теоретичних положень навчальної дисципліни і набуття вмінь і навичок їх практичного застосування. Практичне заняття включає проведення контролю компетентностей, постановку загальної проблеми (завдання) викладачем та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, вирішення контрольних завдань, їх перевірку та оцінювання.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи	<p>Під час виконання письмових робіт здобувач освіти повинен підтвердити свій рівень оволодіння компетентностями, а також дотримуватись Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.</p>
Академічна доброчесність	<p>Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом розумової праці та творчості здобувача. У випадку здачі роботи іншої особи (повністю або частково), або без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі).</p>

Відвідування занять	<p>Усі студенти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження). Процедури регламентуються Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p>
---------------------	--

Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.</p> <p>Здобувачі можуть отримати від 25-50% підсумкової оцінки, у випадку відповідності набутих компетентностей.</p> <p>Компетентності та програмні результати навчання з дисципліни та результатів неформальної освіти можуть бути підтверджені:</p> <ul style="list-style-type: none"> - програмою курсів, тренінгів, вебінарів тощо; - сертифікатом про практику / стажування тощо; - сертифікатом про проходження тренінгу, семінару, вебінару тощо.
--------------------	--

8. Рекомендована література

1. Бондаренко О. В. Міжкультурні аспекти у викладанні іноземних мов в сучасному університеті. Вісник Одеського національного університету. 2022. Т. 27, № 3. С. 32–37.
2. Гриценко І. А. Міжкультурна комунікація в умовах глобалізації: соціокультурні вимірювання. Український науковий журнал. 2020. № 6. С. 109–113.
3. Животко, Т. Ю. Переклад як частина міжкультурної комунікації: методичні аспекти Вісник Львівського університету. 2022. Вип. 18. С. 85–90.
4. Коваль О. М., Коваль Н. М. Міжкультурна комунікація та її роль у розвитку мовної особистості. Вісник Луцького національного технічного університету. 2021. № 7(14). С. 123–127.
5. Козак А. В., Близнюк Л. М. Міжкультурна комунікація у вивченні німецької мови. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». Острог: Вид-во НаУОА, 2021. Вип. 12(80). С. 143–146.
6. Куценко І. В. Основи міжкультурної комунікації в педагогічній практиці. Науковий вісник НПУ ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2021. Вип. 8. С. 75–79.
7. Міжкультурна комунікація: перекладознавчий аспект (німецька й українська мови): анотація навчальної дисципліни. Київ: КНЛУ, 2022. 10 с.
8. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посібник для університетів. за ред. А. Є. Левицького. Київ: Академія, 2012. 285 с.
9. Стадник Л. В. Міжкультурна комунікація в контексті сучасних методик викладання іноземних мов. Вісник Черкаського університету. 2020. № 3. С. 55–59.

Савчук Н.І., доцентка кафедри іноземних мов і країнознавства